

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců: JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobkyně: **L. H. B., nar. X., státní příslušnost X.**, neznámého pobytu, zastoupena Mgr. Markem Sedlákem, advokátem v Brně, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu,

T a k t o:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost, aby do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku vydal rozhodnutí o žádosti žalobkyně L. H. B., nar. X., podané dne 21. 10. 2015, o zaměstnaneckou kartu.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 14.342 Kč k rukám zástupce Mgr. Marka Sedláka, advokáta, a to do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobkyně se včas podanou žalobou dne 17. 2. 2016 domáhala u Městského soudu v Praze ochrany proti nečinnosti správního orgánu a uváděla, že na velvyslanectví České republiky v Hanoji, (dále jen „ZÚ Hanoj“), podala dne 21. 10. 2015 žádost o zaměstnaneckou kartu podle § 42g zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále „zákon o pobytu cizinců“), a dosud o této žádosti nebylo rozhodnuto.

Žalobkyně se dovolávala rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. dubna 2015, č. j. 7 Azs 282/2014 – 48, z něhož vyplývá: „Pokud jde o stěžovatelem namítanou nezbytnou registraci v systému VISAPPOINT, tato není podle Nejvyššího správního soudu podmínkou pro zahájení příslušného správního řízení. Tento systém funguje na principu

elektronických úředních hodin a plní pouze funkci organizační. Registrace v tomto systému tudíž není zákonnou podmínkou pro zahájení řízení. Nelze se proto ztotožnit s názorem stěžovatele, že účastnice řízení obešla zákon tím, že bez registrace v systému VISAPPOINT podala na zastupitelském úřadu žádost prostřednictvím své zákonné zástupkyně, protože tato v tomto systému registrovaná byla. Ostatně s ohledem nezletilost účastnice řízení, tato ani jinak, než prostřednictvím svého zákonného zástupce žádost podat nemohla. Nejvyšší správní soud nemá důvod se za dané situace vyjadřovat otázce, zda podání žádosti s vlastní registrací v systému VISAPPOINT je či není fakticky možné, a ani k tvrzené nečinnosti zákonné zástupkyně účastnice řízení, která se o registraci účastnice řízení později nepokusila.“

Na ZÚ Hanoj se dostavila ve středu 21. 10. 2015 v odpoledních hodinách, které jsou od 14 do 15 hodin určeny pro matriční, legalizační agendu, agendu cestovních dokladů a další konzulární agendy. Nicméně po otevření dveří vedoucí konzulárního oddělení Olga Chojnacka žalobkyni nevpustila dovnitř a její žádost o zaměstnaneckou kartu nepřijala. Sdělila, že takovouto žádost lze podat pouze v pondělí na základě předchozí registrace v systému VISAPPOINT. Žalobkyně poté podala stížnost z ulice skrze „okénko“ recepce. Ze strany pracovnice recepce bylo přijetí žádosti o zaměstnaneckou kartu podmíněno společným podáním se stížností. Po převzetí stížnosti se žádostí o zaměstnaneckou kartu pracovnice ZÚ vrátila žalobkyni její cestovní doklad.

Vzhledem k tomu, že o této žádosti nebylo dosud rozhodnuto, žalobkyně podala dne 7. 1. 2016 návrh o opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu adresovaný Ministerstvu vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců. Tento správní orgán vydal dne 26. 1. 2016 usnesení č. j. MV-6692-2/SO-2015, kterým návrhu na provedení opatření proti nečinnosti nevyhověl. Reagoval sdělením, že řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza nebylo zahájeno.

Žalobkyně ve své žalobě se domáhala toho, aby soud uložil Ministerstvu vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, povinnost do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnout o její žádosti ze dne 21. 10. 2015 o zaměstnaneckou kartu.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 18. 4. 2016 navrhnul žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Nepřijal-li ZÚ Hanoj žádost žalobkyně, nepostoupil-li ji Ministerstvu vnitra k rozhodnutí, nemůže o ní ministerstvo vést řízení jako o žádosti, která byla podána u Zastupitelského úřadu. Případná pochybení ZÚ je třeba řešit s tímto správním orgánem, popř. cestou orgánu jemu nadřízeného, tj. Ministerstva zahraničních věcí.

Městský soud v Praze nařídil ve věci jednání, které se konalo dne 30. 8. 2016, při němž zástupce žalobkyně setrval na svých dříve písemně vyjádřených stanoviscích a žalovaný správní orgán se omluvil z jednání.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze rozhodoval podle ustanovení § 81 odst. 1 soudního řádu správního na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 42g odst. 1 zákona o pobytu cizinců zaměstnaneckou kartou se rozumí povolení k dlouhodobému pobytu opravňující cizince k přechodnému pobytu na území delšímu než 3 měsíce a k výkonu zaměstnání na pracovní pozici, na kterou byla zaměstnanecká karta vydána, nebo na pracovní pozici, ke které byl udělen souhlas ministerstva podle odstavce 7. Cizince, u kterého je podle zákona o zaměstnanosti vyžadováno povolení k zaměstnání nebo který je uveden v § 98 zákona o zaměstnanosti, opravňuje zaměstnanecká karta k pobytu na území za účelem zaměstnání⁴⁹).

Toto ustanovení bylo do zákona o pobytu cizinců transponováno na základě Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/98/EU ze dne 13. prosince 2011 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě.

Podle § 79 odst. 1 soudního řádu správního ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu 18. října 2007, č. j. 7 Ans 1/2007-100, před podáním žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je v řízení vedeném podle správního řádu třeba vždy nejprve vyčerpät procesní prostředek ochrany proti nečinnosti ve správním řízení, kterým je návrh nadřízenému správnímu orgánu dle § 80 odst. 3 správního řádu.

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců k návrhu žalobkyně dne 26. 1. 2016 vydala usnesení č. j. MV-6692-2/SO-2015, kterým návrhu na provedení opatření proti nečinnosti nevyhověla s tím, že řízení o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza nebylo zahájeno.

V rozsudku ze dne 20. července 2016, č. j. 1 Azs 164/2016 – 27, Nejvyšší správní soud konstatoval, že žalobkyně podala žádost osobně, na tiskopise a na zastupitelském úřadu České republiky ve státě, jehož je státní příslušnicí. Takovouto žádostí zahájila správní řízení, a to bez ohledu na to, o čem vedou argumentační spor žalobkyně a stěžovatel, tedy zda se systém VISAPPOINT vztahuje pouze na žádosti o víza, nebo i na žádosti o trvalé či dlouhodobé oprávnění k pobytu. Rozhodné je, že se stížnost dostala do dispozice příslušného zastupitelského úřadu.

Z podání žalobkyně a obsahu správního spisu vedeného Městským soudem v Praze ve věci sp. zn. 10 A 187/2015 mohl soud ověřit, že žádost žalobkyně o zaměstnaneckou kartu byla sepsaná na úředním tiskopise (§ 70 odst. 1 zákona o pobytu cizinců) a byla předána

osobně na ZÚ Hanoj dne 21. 10. 2015. Na stížnost žalobkyně podanou téhož dne na ZÚ Hanoj, reagoval tento úřad vyřízením ze dne 18. 12. 2015, č. j. 1698/2015-HANOI-VII.

Městský soud v Praze se tedy zabýval otázkou, zda žádost žalobkyně byla podána způsobem, který by měl za následek zahájení řízení, nebo nikoliv. Vycházejí ze závěrů Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 9. března 2016, č. j. 1 Azs 281/2015-34, musel dospět k závěru, že žádost podaná žalobkyní dne 21. 10. 2015 byla podána řádně ve smyslu § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců. Pro stručnost lze konstatovat především autoritativní názor Nejvyššího správního soudu, že řádná registrace žadatele v systému VISAPPOINT není podmínkou pro zahájení příslušného správního řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Azs 282/2014 - 48). Z toho ovšem vyplývá, že řízení o žádosti o povolení o zaměstnaneckou kartu je zahájeno i v případě, pokud se příslušná žádost dostane do dispozice příslušného orgánu jiným způsobem, než v souladu s pravidly systému VISAPPOINT. V inkriminované věci není sporu o tom, že se žádost žalobkyně do dispozice příslušného orgánu pro přijímání žádostí dostala, když je zřejmé, že jednak byla podána osobně dne 21. 10. 2015 na ZÚ Hanoj. Vzhledem k tomu, že tedy registrace v systému VISAPPOINT není zákonnou podmínkou pro zahájení řízení, bylo řízení o této žádosti zahájeno okamžikem jejího doručení, tj. dnem 21. 10. 2015. Poté ovšem vznikla příslušným správním orgánům povinnost o této žádosti, resp. na základě této žádosti konat řízení a o této žádosti rozhodnout.

Městský soud v Praze se dále zabýval otázkou odpovědnosti žalovaného Ministerstva vnitra za případnou nečinnost v tomto řízení, tj. za nečinnost při vydání rozhodnutí o žádosti žalobkyně ze dne 21. 10. 2015. Nepochybné je, že systém VISAPPOINT pro podávání a následné vyřizování žádostí koncipoval stát, tj. Česká republika tak, že žádosti se podávají u Zastupitelského úřadu, který je součástí Ministerstva zahraničních věcí, zatímco vlastní řízení a zejména rozhodnutí o žádosti náleží Ministerstvu vnitra. Tato kompetence je tedy rozdělena mezi dva ústřední orgány státní správy a ovšem za tohoto stavu věci nelze po žadateli poté, co podal žádost o povolení příslušného pobytu žádat, aby byl dotčen tím, zda došlo mezi dvěma ústředními orgány státní správy k řádnému předání jeho žádosti, nebo zda došlo ke zdržení, nebo k nečinnosti u správního orgánu prvního nebo druhého.

Skutečnost, že tento systém byl vytvořen tak, jak vytvořen je, že se tedy jedná o dělenou kompetenci, v zásadě nemůže jít nikdy k tíži žadatele o povolení pobytu. Je-li tedy za vydání rozhodnutí o žádosti odpovědné Ministerstvo vnitra, do jehož působnosti a pravomoci je toto rozhodování svěřeno, potom tedy tím správním orgánem, který odpovídá za případnou nečinnost, je právě Ministerstvo vnitra. Tento autoritativní závěr je v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 281/2015-34 taktéž konstatován, a proto soud nepochybuje o tom, došlo-li ve věci k průtahům, resp. k nečinnosti, potom za ni nese odpovědnost právě Ministerstvo vnitra.

Na tomto závěru tedy nic nemění ani fakt, že v inkriminované věci se žádost žalobkyně ze dne 21. 10. 2015 vlastně do jeho přímé dispozice nedostala. Podstatné je, že tato žádost se dostala do toho systému, který je pro její vyřizování vytvořen. Do systému, který je reprezentován jednak Ministerstvem zahraničních věcí, a jednak Ministerstvem vnitra. Za tohoto stavu věci potom ovšem soudu nezbylo než žalobě vyhovět, neboť je zřejmé, že žádost žalobkyně byla do toho systému doručena, když se dostala do dispozice Ministerstva zahraničních věcí, resp. ZÚ Hanoj. Skutečnost, že se tak stalo mimo režim systému VISAPPOINT, není v tomto směru nijak právně významná.

Za této situace bylo tedy povinností žalovaného správního orgánu o žádosti žalobkyně rozhodnout způsobem zákonem předvídaným. Vzhledem k tomu, že žádost dosud nebyla vyřízena, musel soud dospět k závěru, že vzhledem k času, který od podání žádosti dne 21. 10. 2015 uplynul, je v inkriminované věci zřejmá nečinnost.

Městský soud v Praze postupoval v souladu s § 81 odst. 2 soudního řádu správního, neboť seznal, že je návrh důvodný, a proto uložil správnímu orgánu povinnost vydat v inkriminované věci rozhodnutí tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení soud opřel o ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci plný úspěch. Výši náhrady potom určil podle vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), a to tak, že 2.000 Kč činily náklady na uhrazení soudního poplatku z žaloby, dále náklady právního zastoupení za tři úkony právní pomoci podle § 9 odst. 3 a 3.100 Kč, tj. převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a účast při jednání, dále 3x režijní paušál podle § 13 odst. 3 a 300 Kč, tedy celkem 14.342 Kč, včetně DPH ve výši 21%.

P o u č e n í:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. srpna 2016

**JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu**